

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Dimercres 15 de Juny de 1898

Núm. 3.573

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes 3.50
n provincies trimestre 10.00
Extranjer i Ultramar 12.00
Anònims, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibreries d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

L'últim govern d'una centralisació

Los polítics espanyols, ja fa temps que fan camí l'escuadra d' en Cervera: ningú sab per quin mar navegan; ningú te un fi en lo programa, ningú sab allà ahont va, y si van a algun puesto, tothom està convenut, fins ells mateixos, de que van directes a la ruína, a la bancarrota final.

En quant al govern que avuy regeix los destins del Estat, tots sabem a qué atendrem en quant a son pervenir. En quant a son passat, també sabem a una manera fixa a qué atendrem; las inmensas catástrofes que ns ha portat la guerra, entre ell y l'històric partit conservador comparteixen la gloria d' haverlas portat. Mes deixant apart lo passat y olvidantho tot, perque ja está fet y lo fet ja no te remey, mirém a son pervindre y veurém que sols fia l'èxit de la seva rehabilitació y la rehabilitació d' Espanya a dugas solas coses: 6 a la intervenció de las grans potencies pera imposar la pau, ó al viatge secret d' una escuadra bastant limitada pera anarsen a batres ab nostres enemichs de Manila y reconquistar la plassa perduda.

En lo primer cas, ó siga en la intervenció de las potencies, no quedarà molt ben parada la situació d' Espanya. Suposar que aquells monstres de la forsa ho farán moguts per un instint generós envers Espanya, es sentar plassa d' alumno incipient en un curs d' historia. Totes las intervencions, totes las alianses ens han costat una mica cares en diners y territori, y las ostelans no ns ho podem mirar ab gayre bons ulls, quan a una intervenció extranjera devém lo tenir mitja patria esclava del centralisme francès y altra mitja del despotisme castellá. Que desmembrin l' Estat las potencies amistosament ó que l' desmembri un enemich en guerra lo resultat es lo mateix. Lo demés pot ser cuestión d' honor, pero preguntéushis a Rússia, a Alemanya y a Inglaterra quin preu té l' honor, ó quin influencia, en l' engrandiment de dits Estats.

En lo segon cas, suposém que la escuadra de Cervera, ó part, com deuria ser, va cap a Filipinas. ¿Es que anar allà vol dir victoria y reconquesta al cantó? Bastanta feyna hi haurá si aixís passa, perque los nortamericans, amos de quatre dias de la bahia de Manila, es de suposar que no la tindrán tan desamparada com los espanyols que feya més de tres sigles que la tenfan en son poder.

Conseguit aquest triomf, implicaria la continuació de la guerra, la pacificació de las islas, una mica més difícil de conseguir, y amés la pacificació de Cuba ahont tan poderosos elements de guerra están acumulant nostres enemichs. Tot sentnos favorable la sort, me sembla que tota aquesta feyna no s' fa ab quatre dias, la guerra porta una millonada de gastos diaris, y un Estat com l' espanyol que en temps de pau se morá de gana, en temps de guerra, figurenves que li succehiria. Es a dir, que pera reconquistar lo que tres anys endarrera tenia Espanya, li costaria a lo menes tres anys més de guerra, una pila de cents mils vidas y una altra pila de cents mil millions, ab la total ruina del país. Tal seria nostra victoria. ¿No es veritat donchs, que hauria sigut un gran acte evitar tot aixó de bon principi, posant las colonias en condicions seguras de no poguerse sublevar contra Espanya, sens que n' hagués suert l' honor ni la soberania d' Espanya? ¿Quin partit més que l' regionalista y l' federal pot dir que

tal proposava? Tots los demés, donchs, directes ó indirectament han ajudat a colocar a Espanya en aqueixas terribles circumstancias. Si fins avuy, que s' veohen la partida perduda, encare están en sos tretze. Tots, liberals, conservadors, silvelistas, romeristas, republicans y carlins, encare están somiant ab la reconquesta, com podrian somiar ab la reconquesta del Perú ó de l' Argentina!

Quan vingui donchs, la terrible realitat a imposarnos la pérdida de las colonias ó a fernos continuar una guerra impossible de sostenir alagat per la victoria, quin partit podrá posarse al enfront del govern pera regenerar aquesta abatuda Espanya? Cap! cap partit podrá, perque tots s' haurán incapacitat pera dirigir de neu l' Estat. Ab la regencia ó la república, sols podrá confiar la direcció del Estat a aquells homes que consecuentes en los principis de justicia y humanitat, hagin predicat sempre las llibertats de las regions y de las colonias units tots en un sentiment comú de llibertat, progrés y prosperitat.

JOSEPH ALADERN.

La demostració

Lo últim que se ns sent a nosaltres en las presents tristíssimas circumstancias es fer recriminacions. En aixó tractem de diferenciarnos una mica dels diputats d' oposició. Nos fa un pessim efecte veure que los republicans per un cantó y los carlins per un altre, y alguns que no tenen mes ideal polítich que las satisfaccions del propi egoisme y de la propia vanitat per un altre, s' aprofitan de las tremendas desgracias de Filipinas per fer una propaganda especial que no desperta en ningú la mes mínima esperansa. En definitiva tots ells hi han contribuít, tots han aplaudit la marxa de «Cádiz», tots han atiat a la guerra, tots s' han enganyat creyent que l' valor de nostre exèrcit, que nosaltres no hem posat ni posém en dubte, bastaria per esmenar errors seculars y criminals imprevisións. Tots ells han ridiculizat l' innegable poder d' una nació jove y vigorosa y faltada de tote mena d' escrúpols que, ab la present guerra, no fa mes que seguir lo sistema de rapinya que durant llarguíssims sigles monopolisaren los pobles vells de l' Europa, sens descomtar l' Espanya. Nosaltres los ho hem ensenyat als americans y ara ells no fan mes que valdres de l' ensenyansa.

Nosaltres, com ja hem observat diferents vegadas desde que s' declará aquesta infausta guerra, no hem d' afegir una paraula més a las que hem dites durant vint anys. Lo que passa ara es consecuencia fatal dels errors polítichs y de la corrupció moral que hem denunciat un dia y un altre dia, pronosticant l' inevitable desfeta qu' estém ara presenciant. Hem anat donant la culpa a qui la tenia; no tenim ara necessitat de recordar a n' en Sagasta qu' ell n' hi té tanta com qualsevol altre. Ja l' hi diguerem quant era hora, quant encara tot, las guerras colonials, la lluyta ab los Estats Units, podían evitarse. Tampech pensém ara perqu' ell es lo darrer, ferlo l' únich é immediat responsable de tanta desgracia.

A la demostració, terrible y esglayadora, de lo que porta una política de miserables personalismes, que no te temps ni ganas de cuydarse dels verdaders interesos del poble, es a lo que estém assistint, avuy toquem per de prompte duas cosas: la falta de barcos poderosos que puguin encararse ab los dels nortamericans y l' mal estat de defensa dels punts estratègichs de las colonias. En tot aquest sigle no ns hem cuydat de fer

a Filipinas un sol baluart de més. L' artilleria es antiquada y resulte inútil. Podríam dir que no som poderosos pera fer y mantenir una escuadra com la dels yanquis; ho podríam dir, ó millor, ho hagerem pogut dir si no se ns hagués demostrat lo contrari, puig las Corts han anat votant repetidas y quantiosas sumas per la fabricació de barcos que avuy no s' veuen en lloch. Los barcos de que disposém son pochos y encara no sabem lo que valen. Las oposicions acusan al Govern d' haver abandonat als de las Filipinas quan tanta necessitat tenian de reforços després del desastre de Cavite, que, ab tot y 'ls seus horrors, no fou mes que l' prolech de lo que ara acaba de succehir. En Sagasta contestá que no hi havia possibilitat d' enviarhi a ningú y nosaltres creyém que diu la vritat. L' escuadra de Cabo Verde, aduch suposant que fos lo suficient poderosa per anárselas a haver ab la de n' Derwey, havia de voltar pel Cap de Bona Esperansa, fer un camí perillós y arribar allà esdernegada y sens poderse refer en llech perque la neutralitat dels demés paissos no he hauria permés. Per altra part se deixava indefensa Cuba. Enviarhi reforços de tropas en trassatlántichs artillats, sense acorassats que guardessin l' expedició, seria enviar la expedició, era enviar anyens al sacrifici y tot aixó hi hauríam afegit. Poiss haverhi anet la escuadra de reserva, pero en quin estat se troba aqueixa escuadra de reserva? ¿Per qué es encara a Cadiz? No es difícil la resposta pel qui hagi anet observant dia per dia lo que passava ab nostres barcos de guerra.

Al govern, després de lo de Cavite, li semblá que ja n' hi havia prou ab contestar al general Augustin que recordés lo fet per D. Simón de Anda en antigas fetxas. No sabem si l' gobernador general Augustin se trobava en lo cas en que tanta gent se trobava de no saber qui havia sigut aqueix D. Simón, pero la resposta era ben inteligible: fes lo que pugas. Lo general Augustin nos ha fet veure ara que l' cas d' avuy era una mica diferent del de D. Simón, perque d' alashoras ensá ha plogut molt y a Filipinas hi han nascut una pila d' herbotas dolentas que en temps de don Simón no hi eran y que ara han servit admirablement als yanquis per enmetzinarlos a nosaltres, que no ns hem cuydat may d' herbejar. No son los yanquis los que s' han fet amos de Filipinas, son los mateixos indigenas capitanejats per l' Aguinaldo, a qui fa quatre dias havíam comprat a pes d' or sa sumissió y avuy nos torna mal per bé y ns posa l' peu al coll. Si los yanquis sen quedat los amos, una combinació diplomática podia tornarnos las Filipinas. Los amos son ara los insurrectes: ¿que succehirá? No ho sabem. No mes sabem y sentim que l' castich es per nosaltres més grós y es mes gran la vergonya. Es una demostració més de lo que porta tractar las colonias com minas d' explotació ahont pugan referse los polítichs atrassats y pugan esbravarse los que aquí hi fan nosa. Apesar dels pesars y de l' incuria de tots los governs, l' industria catalana hi tenia allà un bon mercat que s' pert avuy de la manera més miserable y segurament sense l' recurs d' apelació.

No fessim únichs responsables de nostras desgracias als governs. Diguemlo tots la *Mea culpa*. Quan no tém las manifestacions neuróticas de la gent, que son demostració d' una anemia física é intelectual, que fa veurde; quan vevem que ab un petit incident favorable s' entusiasma ab color ridícul y can després en la més baixa postració, desfentse en crits desesperats, en llech d' acudir a la reflexió y de treure profit de l' ensenyansa, quan venen noticias contrarias; quan sen-

fm las fanfarronadas contra un enemich qual poder es d' una evidencia aplacadora, oblidantse de lo que llógicament han de portar tents anys llarchs de desaccerts y d' incuria considerem tristament que no hi ha tanta desproporció entre la magnitud de la culpa y la magnitud del castich. Sols que nosaltres no 'ns desesperem y confiém cada dia més en lo remey, que no vol donar Deu el orgull sino á l' humilitat, no probablement en forma de victoria, sino en forma de terrible escarment. Tinga Ell pietat de tants martirs innocents com ha portat y portará la present desfeta.

M. R.

Desde Barcelona

Sr. Director de Lo SOMATEN: Cumplint la seva encomanda diumenge vaig tenir ja satisfacció d' assistir en representació de Lo SOMATEN á la reunió que va tenir lloch en lo local de la «Unió» ab lo fi de cambiar impresions sobre las cuestiones palpitants y de tractar la actitut en que s' col·locaríam los catalanistas devant los problemas de la guerra.

Interessantíssim y de gran importancia resultá l' acte, donchs una gran majoria d' agrupacions y periódichs catalanistas hi tenian representació.

La major harmonia y unanimitat de parers al apreciar la importancia y trascendencia dels actuals moments para la sort de Catalunya regna entre ls reunits prenguentse ls següents acortis:

Hem acordat que la Junta de la Unió Catalanista publiqui un manifest dirigit al poble catalá, para que aquest demani la pau, qual escrit ó manifest, es un treball de lo més notable y que crech que l' poble escoltará per dir las veritats a nostros governs y a fan comparacions de lo molt que han estat poder y que tois han estat desastrosos y de mica en mica ens quedarem sense res.

Han sigut admesas una infinitat d' agrupacions catalanistas de Barcelona, Targa, Balaguer, Valls, Vendrell y altres que en aquest moment no recordo y també alguns diaris.

Lo Consell de representants ha pres l' acort de no celebrar aquest any Asamblea donat á las vicissituds que estem passant, més ha facultat á la Junta para si creu convenient celebrarla, segons las circunstancias que seps convocar al consell, ho fes.

No tinc altres noticias que poguer afegir á la present.

Lo Corresponsal.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del día 14 de Juny de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evaporada en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	758	75			Ris	
12 m.	757	75			Ris	
3 p.	756	75			Ris	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS.
	Maxima, Minima, Term. tipo	direccio, fuerza	classe, can
9 m.	Sol: 21, Sombra: 19		
12 m.	Sol: 24, Sombra: 21		
3 p.	Sol: 23, Sombra: 20		

Gran número de propietaris dels diferents pobles d' aquesta comarca, se reuniren en la tarde d'ahir á Casa de la Ciutat, á iniciativa del propietari de Riuadoms D. Teodoro Cavalier secundat per lo president de la Associació Agrícola de Rens y sa comarca D. Pau Font de Rubinat y lo digníssim senyor Alcalde d' aquesta ciutat D. Joseph Maria Borrás Sardá.

L' objecte de la reunió era tractar dels nous impostos ab que s' tracta gravar la propietat territorial, ó ja sia ab lo trenta per cent sobre l' actual tributació ja carregant ab un impost dels productos agrícolas destinados á la exportació, ó ab lo doble caràcter de propietari y alcalde D. Joseph Maria Borrás tenint á uny altre costats als referits senyors don Pau Font de Rubinat y D. Teodoro Cavalier.

Lo senyor President, ab breus paraulas, exposá l' objecte de la reunió que era tractar dels referits nous impostos obrint sobre l' assumpto discussió, que fou amplia y hominosa.

Tots los allí reunits convingueren en que donada la actual crisis agrícola era impossible sufrir nous tributs puig la prova evident es lo gran número de fincas rústicas adjudicadas al Estat per falta de pago de la contribució, estant tots unánimes en manifes-

carho aixís els poders constituhits, á més d' altres y atinadas consideracions exposadas per la casi totalitat de la reunió.

Per lo Sr. Font de Rubinat se doná compte d' uns telegramas rebuts dels diputats per aquesta provincia D. Joan Mathen y Sr. Marqués de Tamarit manifestant la probabilitat de que en lloch del 30 per cent ab que en principi la Comissió de Pressupostos del Congrés gravava la propietat territorial, era lo probable que s' establiria un impost del 2,12 ó 4 per cent sobre 'ls productos agrícolas que s' exportan.

Sobre l' punt de que si era més ó menos oneroso lo 30 per 100 sobre la contribució ó l' 4 sobre 'ls productos de exportació, lo debat se prolongá prenenthi part la majoria dels presents.

Altres punts importants se tractaren com lo de que tributí la renda aduhintse també varias rahons, acordantes finalment per unanimitat enviar telegramas als Srs. President del Consell de Ministres, Ministre d' Hisenda y President de la Comissió de Pressupostos del Congrés en lo sentit de que causaria perjudicis á la agricultura tot nou impost sobre tot á la d' aquesta regió que produheix en sa majoria artículos d' exportació y demanant no s' gravi més á la agricultura mentre no s' estableixi l' impost demunt de la renda per que tota la riqueza contribuheixi ab la mateixa proporció.

En idéntich sentit se telegrafia als senyors Senadors y Diputats d' aquesta provincia que actualment se troban á Madrid y que han demostrat estar conformes en l' esperit que domina als agricultors d' aquesta comarca.

Lo senyor Subietas de las Bajas, apoyat també per altres senyors proposá se posi un impost carregat á las avellanas de Turquia que fan la competencia á las de nostre país acudint á sos mercats y exportantse com á freyt nostre.

La proposició del senyor Subietas fou rebuda molt bé per la concurrencia acordantse seria objecte dit assumpto d' altra reunió aixís com també para tractar, en lo cas desgraciat de que s' implantés, lo recarrech sobre la exportació, demanar sían eliminats del impost las avellanas y amellias ó al menos que tributin la menor cantidad possible.

La reunió se disolgué acordant se convoqui de nou en lo cas que convingui ferho.

Si s' reuneixen suicient número de senyors regidors avuy celebrará sessió de primera convocatoria l' Excm. Ajuntament.

Hem rebut un exemplar del libre «Llenguatge estudi» d' petites observacions sobre la educació dels fills» original del escriptor don Joseph M. Valls y Vicens.

Lo Sr. Valls en aquest estudi demostra coneixer á fondo la materia de que tracta per lo qual sa obra s' fa molt recomanable.

Un altre dia ns ocuparem mes extensament de la obra del Sr. Valls en la secció de «Bibliografía».

Tornemhi per miléssima vegada. El Imparcial... Ja cansa, tant Imparcial, oye... Si, la veritat, nosaltres n' estem cansats, lips; pero ell no s' cansa de dir que es lo diari de mayor circulación, y nosaltres no ns cansarem may de fer veure quantas petitesses y disparats fa circular, també al engrós.

N' ha dit tantas... Y aixó ja no ns recordem de quan nos tractava de locos, porque seguint lo seu llenguatge, varem pensar: no sabe lo que se pesca! Y per criatura y per ser lo periódico de mayor circulación, li hauriam perdonat si hagués estat aquella la última ensopegada. Pero deu anar molt mal calsat, porque ell no camina; d' ensopegada en ensopegada va fent lo camí.

Moltas vegadas li hem tret l' seva mena estranya de patriotisme que li fa semblar que l' estil valent consisteix en insultar al contrari sense cap mica de mirament hi respecte d' ell mateix. Alló de dir als yankees «hijos de padres desconocidos es una manera bastant ordinaria de fer un agravi».

Y aquest vici no l' perdra may; no sabrá may comprendre que com més cobarts y pobres y miserables posí als nortamericans, més trist paper faran los españoles si per desgracia surten perdent en aquesta guerra; y si ganayessen no tindrian tant mérit com venent á un enemich de consideració y valent.

Lo seu patriotisme mal entés li farà cometre molts planchias. Per exemple, la última que li ten fer en Primo de Rivera al defensarse en lo Senat de las acusacions que se li dirigiren, llegint una comunicació del Aguineldo á son titulat ministre d' Hisenda, en la quinta manifesta que la millor propaganda para la revolució era que llegissen El Imparcial de Madrid y El Noticiero Universal de Barcelona.

D' aixó se'n diu sortir lo tret per la oulata. Ell, l' Imparcial, tant sério, que á cada tres paraulas parla con sereno juicio, y con recta conciencia, y alta la frente, y con levantado espíritu y ab el sano sentido común movido por un patriotismo verdadero, y tantas y tantas retóricas inspidas com gaste; ell, trobarse fomentador de la insurrecció?...
¿Que'n deu pensar d' aixó? A nosaltres, per molt menos nos va dir criminales y locos de atar; y ell, fomentant la insurrecció, s' ha posat casi á la altura dels Estats Units.

Ab aixó, que repassi l' seu repertori de calificatius, y si en Primo de Rivera no diu mentidas, que s' apliqui l' cuento.

Al donar compte La Actualidad de Valls de que han sigut reintegrats en sos cárrechs los regidors d' aquell Ajuntament suspensos y processats fins que, passadas las elecciones, s' ha caygut en lo compte, per decisió judicial, de que no mereixian l' allunyament de la casa municipal, diu que s' ha encarregat de la Alcaldia, nombrat de R. O. D. Francisco Bellester Castelló.

S' extén l' apreciable colega en varias consideracions y no es la de menos importancia la següent: «Es precis soócar para sempre, sense regatejar per aixó los sacrificis d' abnegació, los enconos casi tradicionals, donant á la vegada, al trast ab aqueixa política mesquina, de campanar, joch de noys, quan no ferocitat de salvatjes.»

Votem ab La Actualidad, ferintli nostre humil apoyo. La pau interior es lo bé més apreciable dels pobles. Per ocupar la vacant de canonge de la catedral de Tortosa s' indica á un respectable sacerdot d' aquella, que fa anys resideix á Madrid, unit ab estrets vincles d' amistad ab l' actual ministre de Gracia y Justicia. Copiém del Diario del Comercio de Tarragona: «Lo guardia municipal del barri 8 detingué avans d'ahir á un subjecte mitij beney que digué ser procoyent d' Aleixar essent expulsat per ordre de la Alcaldia d' aquest terme municipal y conduhit fins lo pont per lo citat guardia».

Segons se'n diu la Comissió del Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro, que d' acort ab la Lliga de Productors del Principat de Catalunya, gestiona á Madrid s' exceptuá la riqueza agrícola y pecuaria dels recarrechs en la contribució del any vinent que s' proyectan, ascendents á un 30 per cent, escriu que s' tracta de justificar tan insoportable recarrech ab l' especie de que tots los agricultors d' Espanya lo prefereixen á un gravamen del 2 per cent ad valorem sobre l' exportació. Com aixó no es cert, com ho prova la exposició del mes de Maig elevada per la Excm. Diputación de la provincia de Barcelona y 'ls telegramas dirigits á Madrid en so de protesta per varias societats agrícolas de Catalunya, urgeix que la Ajuntaments, totas las Asociaciones rurales y la majors contribuyents telegrafhin al President de la Comissió de Pressupostos del Congrés, als Diputats dels respectius districtes y als Senadors de la provincia demostrant la impossibilitat material de satisfacer aquest recarrech y 'ls perjudicis inevitables que s' irrogaria á la riqueza pública á consecuencia del abandono d' innumerables fincas al fisch y per l' atrás del cultiu tant necessitat del capital circulant per son perfeccionament.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d'ahir, 758'18 pessetas.

ESCORIAS THOMAS. Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

SECCIO RELIGIOSA
Sant d' avuy.—Sant Modest.
Sant de demà.—Sant Aureliá.

SECCIO COMERCIAL
Moviment del port de Tarragona
Entradas del dia 12.
De San Carlos de la Rápita en un dia, «Teresa», de 30 ts., ab sal, consignat á don Joan Mallol.

Despatxades

Cap.

Entradas del día 13

De Valencia y Barcelona en 2 dias v. «Vicente Sanz», de 555 ts., ab efectes, consignat a don Joseph M. Riomá.

De Sevilla y esc. en 15 dias, v. «Cabo Ortegala», de 1213 ts., ab efectes, consignat a don Marián Perea.

De Cette en un dia v. «Correo de Cartagena», de 258 ts., ab bocoyos buyta, consignat als senyors Viuda y nebot de Pau Ferrer y Mary.

Despatxades

Pera Cette, v. «Correo de Cartagena, ab vi.

Pera Marsella y esc. v. «Cabo Ortegala», ab carga general.

Pera Barcelona, v. «Vicente Sanz», ab carga general.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzades en lo dia d'ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	47'25	Cubas del 86	60'62
Exterior	62'70	Cubas del 90	49'33
Colonial	18'30	Aduanas	76'25
Norts	22'75	Oblig. 5 p	Almansa 75'
Fransas	19'85	Id. 3 p	Fransa 37'
Filipinas	55'		

PARIS

Exterior 34'12 Norts

GIROS

Paris 84'50 Londres 46'65

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	47'25	Filipinas	
Exterior	62'75	Aduanas	76'
Amortizable	58'	Cubas 1886	60'75
Fransas	19'85	Cubas 1890	50'25
Norts	22'75	Obs. 6 0/0 Fransa	69'
Exterior Paris	34'56	Obs. 3 0/0 »	37'

GIROS

Paris 84'50 Londres 46'65

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dias fetxa.	
» a » vista.	
Paris a » »	
Marsella a 8 » »	

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense		750	
Industrial Harinera		500	
Banch de Reus.		475	
Manufacturera de Algodon.		400	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150		

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen

desvaneixers.

Cap remey, ja s'ha natura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebritats medicas, aixís nacionals com ex-ranjeras, están contestes, ni ferros, ni acers, donchs a aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurren per hernias estranguladas, en rahó a ser insuficients pera contenir las hernias.

Moltos son los que venen braguers; molt pochos los que saben colocalos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretad ves dirá que pera la curació de vostres petitets, lo

remey mes prompto, segur, fíel, cómodo y económico, es lo braguera de cautchouc ab ressort, testimoniante aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omopláticos pera evitar lo carregament d'espallias.

Faixas hipogástricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab Marchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles d'Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 14.

Los cablegramas de Washington relatan lo combat lliurat a Guantánamo entre las tropas espanyolas y l'exércit dels Estats Units.

Diuhén que en la nit del dia 9 al 10 los espanyols atacaren a la infanteria de marina yanki que havia desembarcat a Guantánamo, venentla.

Los nortamericans abandonaren setze morts.

Afegeixen los despaigs de Washington que convenyuts los nortamericans de la bravura de las tropas espanyolas, comprenen lo difícil que ls hi será apoderarse de Cuba.

Altre cablegrama de Washington diu que l'corresponsal de la premsa associada telegrafia que desde el dissapte al diumenge los destacaments nortamericans foren atacats a Guantánamo per los espanyols.

Los yankis formaneren lo quadro y allavors nostras tropas los atacaren a la bayoneta, barrejantse ab ells.

Gracias als disparos d'artilleria pogueren aquestos sostenirse, demanant reforsos als barcos que apoyavan la operació.

S'ignora la sort dels exploraders y d'alguns destacaments yankis.

Los corresponsals nortamericans elogian la bravura de las tropas espanyolas.

—Lo ministre de la Guerra ha dit que l general Augustí compta ab 20.000 homes, 199 canons y queviures pera tres meses.

Ha afegit que ab aquestos elements pot rebutjar a las forsas de Aguinaldo y als nortamericans.

—Un despaig de l'Habana diu que ls rebeldes creuharen aquella provincia, intentant penetrar a Caimajagua, ahont incendiaren varias casas.

Foren rebutjats per una guerrilla, que tingué un tinent mort y un sargento, 2 cabos y 9 soldats ferits. Los rebeldes, al veures perseguits, abandonaren lo que portavan.

—Segons despaigs de Washington lo departament de la guerra anuncia que la expedició destinada a Cuba ha sortit de Cayo Hueso.

Se compón en sa major part de tropas regulars y d'alguna forsa de caballeria, que s'presum resultarà inútil.

—Un despaig oficial de la Habana dona compte de varias topaments que han tingut lloch a Cuba:

En las provincias de Matanzas, Las Villas y Pinar del Río batrem al enemich, que abandoná 32 morts.

Nosaltres tinguerem un oficial y un soldat morts y 20 ferits.

Lo general Pando marxá a recorrer la isla y a dictar ordres pera impedir que ls yankis desembarquin. Se concentran en las costas grans núcleos de rebeldes.

—Comunican de Nova York que ls nort-americans que havían desembarcat a Guantánamo han abandonat sas posicions, retirantse a la vora del mar, donchs creyentse poch segurs se trobaran en lo nou paratje que han escullit al abrich de la esquadra americana.

Aquesta retirada del exércit invasor ha produhit mala impresió en los Estats Units.

—Un despaig de Valencia comunica que en la estació de Minaya un tren correu topá ab altre de mercancías.

Lo primer quedá fora de la vía.

Hi ha que lamentar molta ferits y contusos.

Lo tren de mercancías conduhia bens y blat, morint gran número de bestiar y perdentse extraordinaria cantitat del referit cereal.

—Lo general Blanco comunica al Govern que s'mostra confíet y satisfet de la marxa de la guerra, donantli compte ademés, de las midas que ha pres pera l'aprovionament y concentració de las tropas.

—Lo Govern se troba avuy extremadament optimista.

Diu que té millors impresions de Filipinas. Apesar d'aixó no comunica cap noticia d'interés manifestant que no ha rebut telégramas del Arxipielch.

—L'«Heraldo» ha rebut un despaig de son corresponsal a Nova York, afirmant lo desembarch dels yankis a Guantánamo.

Diu que l'exércit invasor tingué las següents baixas: morts, lo cirurgiá Gibbs, un sargento y dos soldats, y desapareguts dos tinents y alguns individuos de la vanguardia.

Los americans han resolt, avans d'internarse a Cuba, esperar l'arribada de 70 insurrectes pera que ls serveixin de guía.

Lo corresponsal del mateix diari amplia son relato referent al desembarch dels nortamericans a Guantánamo.

Sembla ser que ls espanyols esperaren amagats l'avans del enemich.

Los «fogoneros» que aquestos tiravan, aixís com los reflectors de la escuadra iluminavan las posesions que ocupavan las tropas espanyolas.

Allavors los barcos enemichs bombejaren a nostre exércit.

S'entaulá desseguida una forta lluyta eos a eos.

Los oficials espanyols arribaren a fer ús dels revólvers pera contenir l'avens del enemich.

Los tinents nortamericans desapareguts s'anomenan Meguille y Suin.

—Un cablegrama particular de la Habana diu que ha arribat a Cienfuegos lo barco de guerra alemany «Sier».

Paris 14.

Per Washington se dona altra vegada la noticia d'haver surtit los 32 transports que conduheixen la expedició de tropas americanas a Santiago de Cuba, al mando del general Shafter.

Está format lo cos expedicionari per 73 oficials y 14.564 soldats de totas armas.

Los enginyers de Washington calculan que se necessitará un dia enter pera l desembarch de la expedició. Probablement se quedan curts.

—De Brusselas diuhén que ahir tingué don Carlos una junta secreta ab quefes de son partit.

S'assegura que preparan los carlistas un cop de mà a Espanya.

Servey particular de «Lo Somatent»

Barcelona 14, 3'25 t.

Noticias de Paris dinhen que l'creuher americá «Maclehad» verificá ahir un desembarch a las costas de Guantánamo. Desembarcaren 60 homes ab ametralladoras.

Los nortamericans una vegada en terra abandonaren sas posicions alegant, com pretext, la falta d'aygua y reforsos y l'excessiu calor.

Barcelona 14, 3'36 t.

Molts creuhén que s'acosta un dia faust en que s'rebin bonas novas, sobre l'arribada de barcos espanyols a Manila.

Regna gran impaciencia y s'fan apostas en pró y en contra.

Madrid 14.

Sampson ha protestat de la inactivitat de las tropas a Tamps; se queixa de la ineficacia dels bombeigs y diu que si Cervera s'escapa éll se suicidará.

S'ha capturat un barco inglés que conduhia carbó pera ls espanyols.

—Oficial: Ylo Ylo.—Sens noticias de Manila. Los moros de Mindanao atacaren Tukaran y han sigut rebutjats; deixaren 36 morts. L'escuadrilla Lanao destróssá ranxerías; creuher enemich reconegué l'port y marxá al Sur. A las islas Vissayas hi ha l'esperit molt aixecat.

Madrid 14, 7,30.

Oficial.—S'ha rebut un telégrama oficial del general Blanco dihent que de Santiago de Cuba hi ha 17 barcos nortamericans y que devant de l'Habana hi ha dos canoners, dos creuhers y un monitor.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

LO SAGRAT COR DE JESÚS

Per l' eminent pintor **L. GRANER.**

REGALO

Desitjosa aquesta Societat de propagar ràpidament la primera obra que ha adquirit, aprofita la felicitat oportunitat de ser l' actual mes de Juny lo dedicat per lo mon catòlich al Sagrat Cor de Jesús per oferir la maravillosa reproducció del célebre cuadro de GRANER a un preu molt reduhit, a fi de que totes las classes socials puguin beneficiar del sacrifici que l' «Instituto de Arte Cristiano» s' imposa en aras de sos ideals de propaganda artística y religiosa.

Per a iniciar seriament sa companyia editorial ha cregut l' «Instituto» que devia primer que tot difundir aquesta portentosa imatge del

Sagrat Cor de Jesús

que entre totes las pintadas y conegudas fins ara es la que més vivament reflexa la miraculosa visió de la Beata Margarita María de Alacoque, segons han reconegut unanimitat tots los publicistas catòlics y tots los crítics d' art que s' han ocupat de tan soberbia creació.

Per lo misteriisme que respira, per la majestat que evoca, per la devoció que infundeix la divina imatge son inspirat aut r LUIS GRANER ha rebut numerosas y entusiasmadas felicitacions d' eminents prelats nacionals y extranjers, de ilustres escriptors y de renombrats artistas, tots acorts en proclamar la creació del pintor català obra mestre del art religiós contemporani.

Aquesta preciosa fototipia, de gran format, representant lo Sagrat Cor de Jesús, que l' «Instituto» ofereix als senyors suscriptors de LO SOMATENT, mideix 88 centímetres d' alt per 62 d' ample, y a pesar de ser una obra de primer ordre, qual valor intrínsec es de 25 pessetas, se cedeix temporalment, ó sia durant lo corrent mes de Juny, als senyors suscriptors d' aquest periódich per la exigua quantitat de 5 pessetas en tota Espanya, sempre que acompanyi l' adjunt cupó:

CUBO PRIMA EXTRAORDINARIA

LO SAGRAT COR DE JESÚS

per **L. GRANER**

«INSTITUTO DE ARTE CRISTIANO»

Barcelona y Juny de 1898.

Val únicament 5 pessetas.

durant Juny de 1898.

INSTRUCCIONS.

Tàllis lo cupó y acompanyant 5 pessetas s' entregará al donador un exemplar de la fototipia en le

SALÓ PARES

Carrer de Petritzol, números 3 y 5.

Per a demandas fora de la capital dirigirse directament al «Instituto de Arte Cristiano», Passeig de Gràcia, núm. 153, acompanyant en carta certificada l' import en sellos de correo, lliuransas de Giro Mútuo ó lletra de fácil cobro, qui s' encarregará d' enviarlo franch de ports.

Es indispensable la presentació del cupó per a poder adquirir la fototipia durant lo corrent mes de Juny, donchs transcorregut aquest plasse tornarà a regir son antich preu.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRATO

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

COMO ABONO POTASICO

EN LAS FORMAS DE

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA, KAINITA, ETC.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PAR PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

Francisco Flos y Calcat

Preu 6 rals. --- Se ven en aquesta impremta.

J. MARRAS ROJ

Representant: JOAQUIM SOLER

CARRER SANTA ANNA, 28.-REUS

Último lote de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	47.25
Exterior	62.75
Amortizable	68
Francia	19.85
Norte	32.75
Exterior Paris	34.50

GIROS

Paris	84.50
Londres	48.85

Se repen otras de Bolsa para Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupos, compra y venta al contado y por compe xta de toda clase de valores, compra de monedas y billetes de los paises.

Cambio corriente en lo dia d'ahir en estas plazas facilitate por los corredores de comercio D. Joan Valls y D. Joan Lluís Prats, don Joan Valls Valls y D. Francisco Prats.

Londres a 80 dias ferria.

Paris a vista.

Barcelona a 8 y 2.

Madrid a 8 y 2.

Valores locales

AVIONES LOCALS

DINER PAPER

OPERA